

ГОДИШЕН ДОКЛАД НА СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „ЕКВИЛИБРИУМ” ЗА 2010 г.

По чл.40, ал.2 от ЗЮЛНЦ

Информация за дейността по чл.38 от ЗЮЛНЦ

Основната цел на Сдружение „ЕКВИЛИБРИУМ” е да развива и утвърждава единно физическо и духовно личностно развитие и откривателски дух, основано на динамично преживяване на естествения свят, като важен компонент от образованието на децата и ключов аспект от самосъзнанието на възрастния; да предоставя социална подкрепа и образователна рехабилитация за укрепване на личните ресурси и насърчаване на ентузиазъм за бъдещето. Сдружението се стреми да приобщава към ценностите, целите и дейностите си деца, млади хора и родители от общности и групи в неравностойно социално и маргинализирано положение. Тази задача се постига чрез предоставяне на социални услуги за деца, младежи и семейства в риск, както и чрез активно участие в реформата на грижата за деца в България.

През изминалата година целеви групи на нашата дейност бяха:

- деца в риск и техните семейства, по смисъла на Закона за закрила на детето (ЗЗД);

Сдружението има лиценз от Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД), издаден под № 0393 от 06.03.2009г., за управлението на:

- 1.Център за обществена подкрепа
- 2.Център за работа с деца на улицата
- 3.Център за настаняване от семеен тип
- 4.Приемна грижа

Основни дейности, връзката им с целите на организацията и постигнати резултати

Организацията трябваше да консолидира и надгради управлението на социалните услуги за деца в риск в Комплекс за социални услуги за деца и семейства (КСУДС) - Русе, след успешния старт през юли 2009 г, по силата на договора с община Русе, който приключи на 31.12.2010. През месец ноември 2010 г. участвахме в нов конкурс за възлагане управлението на КСУДС. Техническото предложение на „Еквилибриум” беше одобрено и сключихме нов договор за периода 2011 – 2013 г.

През 2010 г. приехме предизвикателството да участваме в реформата на грижите за деца, чрез пилотен проект за закриване на първия Дом за медико-социални грижи (ДМСГД) в град Тетевен. На 28 декември 2010 г. Министерският съвет на Република България прие официално решение за затваряне на институцията, след успешно извеждане от нашия екип на всички настанени деца: в биологичните им, разширени, приемни или осиновителни семейства.

Значими постижения:

- Припознати сме като експерти, които могат да поемат водеща роля в процеса на деинституционализация;
- Разпознават ни като източник на ноу-хау в развиването и предоставянето на социални услуги за деца и семейства в България, Молдова, Украйна
- Разширяване на профила в сектора на неформалното образование и участието на децата
- КСУДС – Русе беше припознат от международната общност като един от седемте европейски центъра за добри практики, които работят върху последствията от бедността (програма COPORE)

Проекти през 2010

Име на проекта	Период на реализация	Целева група	Брой деца, брой родители/настойници и , др. обхванати от дейностите на проекта	Финансова стойност на проекта и финансираща организация
1. „Преструктуриране на Дома за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) - Тетевен и развиване на алтернативни социални услуги за деца и семейства – Център за обществена подкрепа”	26 месеца – от ноември 2009 до декември 2011.	Деца от 0 – 3 години	- 32 деца от ДМСГД и техните семейства; - 21 деца от 0 до 7 в риск от институционализация и техните семейства - Обучени 16 кандидати за професионални приемни семейства - Обучени 20 специалисти от системата за закрила на детето и здравеопазване по превенция на изоставянето, развиване на	70 600 евро „Надежда и дом за децата” – Великобритания; финансирането за 2010 г. беше осигурено от грант на „Тръст за изоставените деца на България” - Великобритания

			приемната грижа и работа с осиновители	
<p>2. „Коледен благотворителен базар 2010 на картички и сувенири“, финансиран от Фондация „Помощ за благотворителността в България“ (ФПББ)</p> <p>Резултат от инициативата по фондонабиране: 758.00 лева. Съгласно договора с донора на проекта 600 лева бяха оползотворени за закупуване на коледни подаръци и тържество за децата клиенти. Остатъкът от 158.00 лева беше използван за закупуване на материали за клубните дейности провеждани в КСУДС и последващи благотворителни базари.</p>	<p>21.11.2010 до 15.02.2011</p>	<p>128 деца от КСУДС Русе, които са деца в риск по смисъла на ЗЗД</p>	<p>128 деца от КСУДС Русе</p>	<p>388.00 лева от ФПББ</p> <p>758.00 лева от коледния базар</p>
<p>3. Програма за предоставяне на услуги в Комплекс за социални услуги за деца и семейства, състоящ се от:</p> <p>Център за обществена подкрепа (ЦОП);</p> <p>Център за работа с деца на улицата (ЦРДУ);</p> <p>Център за настаняване от семеен тип (ЦНСТ)</p>	<p>По договор с Община Русе за периода 01.07.09 – 31.12.2010</p>	<p>Деца в риск по смисъла на ЗЗД</p>	<p>Капацитет на услугите:</p> <p>ЦОП – 105 деца</p> <p>ЦРДУ – 15 деца</p> <p>ЦНСТ – 8 деца</p>	<p>Държавно-делегирана дейност</p> <p>Съгласно финансов стандарт за 2010</p>

4. „Изграждане на капацитет за осъществяване на проекти по деинституционализация в Молдова“	8.10 – 27.11.2010	Специалисти от държавни, общински и неправителствени структури от Република Молдова	16 души	5 500 евро „Деца, общности, семейства“ - Молдова
---	-------------------	---	---------	---

Получени дарения

Издателство Грифин 81 ООД дари 1480 броя от детската илюстрирана книжка „Вълшебната шейна – истории от лисичата гора“ от Синтия и Брайън Патерсън. Книжките се предоставят безвъзмездно на деца в риск и в неравностойно положение, с които „Еквилибриум“ работи, както и на други доставчици на социални услуги, които работят с деца.

Резултати от предоставянето на услуги в КСУДС - Русе

Наименование на услугата:	<u>Център за настаняване от семеен тип</u>
Адрес на предоставяната услуга:	гр. Русе; ул. Неофит Рилски № 66
Телефон /Е- mail:	Тел. 813 380, 813 383 ksuds@eq-bg.com
Целева група:	Деца от 0 до 18-годишна възраст, лишени от родителска грижа, за които до момента на приемането им в ЦНСТ са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване в семейството на близки и роднини или в приемно семейство. Към момента в ЦНСТ се отглеждат и двама младежи навършили 18 години, поради липса на подходящо място за тяхното преместване.
Общ брой деца, ползвали услугата през 2010 г.	6 деца
От тях:	
- брой деца, ползвали услугата с направление от ДСП	0
- брой деца, ползвали	0

услугата със заповед от ДСП	
- брой деца, ползвали услугата със съдебно решение	6 деца
- брой деца, ползвали услугата без съдействието на ДСП/ОЗД	0
Общ брой родители /настойници, ползвали услугата през 2010 г. <i>От тях:</i>	0
- брой родители /настойници, ползвали услугата с направление от ДСП	0
- брой родители /настойници, ползвали услугата със заповед от ДСП	0
- брой родители /настойници, ползвали услугата без съдействието на ДСП/ОЗД	0
Общ брой потребители на услугата / клиенти / през годината :	8 - от тях 6 деца и 2 младежи
Общ брой случаи, по които е работено през годината: <i>От тях:</i>	8 - от тях 6 деца и 2 младежи
- брой нови случаи за 2010 г.	1
- брой случаи по които работата продължава през 2010 г.	8 - от тях 6 деца и 2 младежи
- Общ брой затворени/ приключени случаи през 2010 г. От които:	0
- затворени/ приключени случаи	0
- през 2010 г. с положителен ефект за клиента	0
- затворени/ приключени	

случаи	0
- през 2010 г. поради изтичане срока за работа с клиента	0
- затворени/ приключени случаи през 2010 г. поради отказ на клиента да сътрудничи	0
- краткосрочни случаи / до 6 месеца/	0
- дългосрочни случаи / над 6 месеца/	8 - от тях 6 деца и двама младежи
Брой издадени предписания през 2010 г. във връзка организацията и дейностите по услугата	0

Описание на дейностите по услугата ЦНСТ:

„Център за настаняване от семеен тип“ (ЦНСТ) е социална услуга, която се предоставя в общността (чл.36, ал.2, т.10 от Правилника за прилагане на закона за социално подпомагане) и представлява „комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната, за ограничен брой деца – не повече от 15.“ (§1, ал.1, т.26 от Допълнителните разпоредби на същия Правилник). Основната цел на комплекса от социални услуги, който се предоставя в ЦНСТ е осигуряването на квалифицирана грижа за деца, от малък екип, в среда, близка до семейната, като по този начин е осигурена индивидуална грижа и внимание. Има възможност за интензивна социална работа с цел реинтеграция в биологичното или разширено семейство или настаняване в професионално приемно семейство за предотвратяване на тяхната трайна институционализация.

Основни дейности

- Задоволяване ежедневните потребности на децата и постоянна грижа;
- Задоволяване здравните потребности на децата;
- Психологическа подкрепа;
- Възпитателни дейности;
- Обучителни дейности;
- Терапевтични дейности;
- Медицинска рехабилитация;
- Социална интеграция.

Обучения на персонала на ЦНСТ:

Вътрешни обучения

- Тема: „Варианти за справяне с предизвикателно поведение при работа с групи от деца“, в две части; водещ: Дейвид Бисет
- Тема: „Социална работа и граници“, водещ: Дейвид Бисет

Външни обучения

- Тема: „Ранна интервенция“ – проведено от Фондация „Карин дом“
- Обучение по социална работа „Туининг проект България и Северна Ирландия“ с обучители Хю Конър, Вивиан Мак Конви, Моника Мартин, Пол Мартин.
- Тема: „Участие на деца, жертви на насилие в наказателното производство“ – организатори ИСДП по проект на Фондация „Оук“
- Обучение на тема: „Управление на социални услуги“ за пилотни области Русе, Перник и Видин– организатори УНИЦЕФ

Наименование на услугата:	<u>Център за работа с деца на улицата</u>
Адрес на предоставяната услуга:	Гр. Русе бул. „Липник“14
Телефон /E- mail:	Тел. 813 380, 813 383 ksuds@eq-bg.com
Целева група:	Основни ползватели на комплекса от услуги и грижи в ЦРДУ са деца, идентифицирани като negliжирани и деца, за които е установена липса на достатъчно родителска или друга заместваща я грижа и контрол. Те са деца, които: пребивават на улицата епизодично или на различни периоди; оставяни сами, без надзор от възрастен; отпаднали от системата на образование.
Общ брой деца, ползвали услугата през 2010 г.	89
От тях:	
- брой деца, ползвали услугата с направление от ДСП	12
- брой деца, ползвали услугата със заповед от ДСП	-
- брой деца, ползвали услугата със съдебно решение	-
- брой деца, ползвали услугата без съдействието на	77 /включително и участие в клубове по интереси и специализирана програма за

ДСП/ОЗД	деца от ромския етнос/
Общ брой родители /настойници, ползвали услугата през 2010 г. От тях:	46
- брой родители /настойници, ползвали услугата с направление от ДСП	12
- брой родители /настойници, ползвали услугата със заповед от ДСП	-
- брой родители /настойници, ползвали услугата без съдействието на ДСП/ОЗД	34
Общ брой потребители на услугата / клиенти / през годината :	135
Общ брой случаи, по които е работено през годината: От тях:	46 случая включително и 43 деца участващи в клубове по интереси
- брой нови случаи за 2010 г.	36
- брой случаи по които работата продължава през 2010 г.	
- Общ брой затворени/ приключени случаи през 2010 г. От които:	70
- затворени/ приключени случаи	70
- през 2010 г. с положителен ефект за клиента	69
- затворени/ приключени случаи	69
- през 2010 г. поради изтичане срока за работа с клиента	-
- затворени/ приключени	-

случаи през 2010 г. поради отказ на клиента да сътрудничи	
- краткосрочни случаи / до 6 месеца/	55
- дългосрочни случаи / над 6 месеца/	34
Брой издадени предписания през 2010 г. във връзка организацията и дейностите по услугата	Няма

Описание на дейностите по услугата ЦРДУ:

В ЦРДУ към КСУДС се предоставят услуги в три основни направления:

- Дневни грижи (почасово, след училище) за задоволяване базисните потребности на детското развитие - услуга, насочена към деца в риск от negliжиране и социална занемареност, чрез осигуряване на условия за равен достъп до здравни, социални, образователни услуги.
- Дневна грижа (почасово, след училище) за деца, застрашени от отпадане от образователната система - чрез осигуряване на интензивна училищна подкрепа за тези деца.
- Социална и образователна рехабилитация за деца, трайно отпаднали от училище и социално маргинализирани.

Дейностите, според индивидуален план за предоставяне на услугата, изготвен за всяко дете-клиент след цялостно оценяване на потребностите, включват:

- Осигуряване на базовите потребности на детето – хранене, облекло и обувки според сезона, санитарно – хигиенни услуги
- Осигуряване на здравна помощ и подкрепа, съдействие за достъп до здравната мрежа; съдействие на семейството за осигуряване на лекарства, медицински изследвания
- Психологическа подкрепа на децата и техните семейства, кризисна интервенция.
- Училищна подкрепа – ограмотяване, подготовка за училище, алтернативни обучителни програми, работа за преодоляване на образователни дефицити
- Организиране на свободното време и създаване на условия за индивидуална изява - творчество, изкуство, спортни дейности, социални дейности, насочени към социална интеграция
- Мобилна социална работа

- Социална работа за възстановяване и укрепване на връзките между децата и техните семейства
- Работа с родителите и членовете от разширеното семейство за повишаване на капацитета им да полагат грижи и да възпитават детето
- Съдействие на родителите при издаване на документи за самоличност, за записване на децата на училище; съдействие при контакт с институции

Обучения на персонала на ЦРДУ:

Вътрешни обучения

- Тема: „Разликата между половете на работното място“, водещ: Дейвид Бисет
- Тема: „Варианти за справяне с предизвикателно поведение при работа с групи от деца“, в две части; водещ: Дейвид Бисет
- Тема: „Социална работа и граници“, водещ: Дейвид Бисет

Външни обучения

- Тема: „Малък и среден бизнес“ – проведено от клуб „Отворено общество“
- Обучение по социална работа „Туининг проект България и Северна Ирландия“ с обучители Хю Конър, Вивиан Мак Конви, Моника Мартин, Пол Мартин.
- Тема: „Работа с родители. Работа с делинквенция. Живот в Малка група“, организатори- TRACE (ФИЦЕ-България & Netherlands Youth Institute)
- Обучение на тема: „Управление на социални услуги“ за пилотни области Русе, Перник и Видин– организатори УНИЦЕФ

Наименование на услугата:	<u>Център за обществена подкрепа</u>
Адрес на предоставяната услуга:	гр. Русе бул. Липник №14
Телефон /E- mail:	082/813 380 ksuds@eq-bg.com
Целева група:	- Деца, в риск от изоставяне /включително и на ниво Родилен дом/; - Деца, жертва на насилие /физическо, емоционално, сексуално или negliжиране на базисните потребности/; - Деца, които имат проблемно поведение в училище и съществува риск от

	<p>отпадане;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Деца, извършили противообществени прояви; - Деца, на които им предстои настаняване в приемно семейство или осиновени; - Деца, на които им предстои напускане на институция и завръщане в биологичното или разширеното семейство; - Юноши, на които им предстои подготовка за самостоятелен живот извън институцията, в която живеят; - Деца и младежи с недобро образование и професионална ориентация, застрашени от социална маргинализация; - Деца със специални образователни потребности – ресурсна подкрепа за училище; - Деца от семейства в криза; - Родителите и родствениците на гореспоменатите категории деца; - Кандидати за приемни родители и осиновители; - Приемни родители и осиновители.
Общ брой деца, ползвали услугата през 2010 г.	217
От тях:	
- брой деца, ползвали услугата с направление от ДСП	190
- брой деца, ползвали услугата със заповед от ДСП	5
- брой деца, ползвали услугата със съдебно решение	-
- брой деца, ползвали услугата без съдействието на ДСП/ОЗД	22
Общ брой родители /настойници, ползвали услугата	163 родители на деца-клиенти и 15 кандидат осиновители, кандидат-приемни семейства и

през 2010 г. <i>От тях:</i>	бременни жени
- брой родители /настойници, ползвали услугата с направление от ДСП	151 (от тях 15 кандидат осиновители, кандидат-приемни семейства и бременни жени)
- брой родители /настойници, ползвали услугата със заповед от ДСП	5
- брой родители /настойници, ползвали услугата без съдействието на ДСП/ОЗД	22
Общ брой потребители на услугата / клиенти / през годината :	395
Общ брой случаи, по които е работено през годината: <i>От тях:</i>	232
- брой нови случаи за 2010 г.	116
- брой случаи по които работата продължава през 2010 г.	121
- Общ брой затворени/ приключени случаи през 2010 г. От които:	
- затворени/ приключени случаи	151
- през 2010 г. с положителен ефект за клиента	65
- затворени/ приключени случаи	
- през 2010 г. поради изтичане срока за работа с клиента	78
- затворени/ приключени случаи през 2010 г. поради отказ на клиента да сътрудничи	8

- краткосрочни случаи / до 6 месеца/	75
- дългосрочни случаи / над 6 месеца/	76
Брой издадени предписания през 2010 г. във връзка организацията и дейностите по услугата	Няма.

Описание на дейностите по услугата ЦОП:

Съгласно Правилника за прилагане на закона за социално подпомагане (ППЗСП) ЦОП е комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето на деца, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца от институции, обучения в умения за самостоятелен живот и социалния интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви.

Предоставянето на социални услуги в ЦОП е в съответствие със стандартите по глава трета от Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца.

Основни дейности в ЦОП

- Индивидуална подкрепа на всеки клиент от ключов социален работник, до преодоляване на проблема
- Специализирани консултации със специалисти като социален работник, психолог, педиатър, педагог и други
- Насочване и посредничество за установяване на контакти и придружаване до институции в общността, предлагащи административни услуги или специализирана помощ
- Практическа помощ за преодоляване на проблеми в ежедневието – организация на време и ресурси
- Социална подкрепа в дома на клиента (мобилна социална работа)
- Грижи, индивидуална психологическа и социална работа и занимания по интереси през деня за деца
- Услугата „Спешен прием“ осигурява временно добро и защитено място за деца, жертви на насилие или изпаднали в криза.

ЦОП има мобилен компонент, с който се осигурява възможността за посещение в дома на семейството. По този начин то може да бъде опознато и оценено в собствената му среда; същевременно консултирането е много по-ефикасно, ако се провежда в дома, особено като се има предвид, че семействата, изпитващи затруднения в грижата за

децата си, често имат нужда и от практически съвети за сравнително прости битови дейности (поддържане на хигиената на дома, организиране на всекидневната програма на детето и др.) При необходимост, екип на ЦОП може да извършва директна работа на територията на цялата община в няколко основни направления, при което:

- Осъществява системна връзка и изграждане на доверие с регистрирани вече клиенти
- Идентифицира случаи на деца и техните семейства, които се нуждаят от подкрепа
- Консултира и насочва към съответните институции за оказване на закрила и помощ.

Обучения на персонала в ЦОП:

Вътрешни обучения

- Тема: „Разликата между половете на работното място“, водещ: Дейвид Бисет
- Тема: „Варианти за справяне с предизвикателно поведение при работа с групи от деца“, в две части; водещ: Дейвид Бисет
- Тема: „Социална работа и граници“, водещ: Дейвид Бисет

Външни обучения

- Тема: „Малък и среден бизнес“ – проведено от клуб „Отворено общество“
- Тема: „Ранна интервенция“ – проведено от Фондация „Карин дом“
- Обучение по социална работа „Туининг проект България и Северна Ирландия“ с обучители Хю Конър, Вивиан Мак Конви, Моника Мартин, Пол Мартин.
- Тема: „Изготвяне на оценка на родителския капацитет на биологичното и разширеното семейство. Изготвяне на оценка на потребностите на децата в СИ“ – организатори УНИЦЕФ
- Тема: „Участие на деца, жертви на насилие в наказателното производство“ – организатори ИСДП по проект на Фондация „Оук“
- Тема: „Работа с родители. Работа с делинквенция. Живот в Малка група“, организатори- TRACE (ФИЦЕ-България & Netherlands Youth Institute)
- Обучение на тема: „Управление на социални услуги“ за пилотни области Русе, Перник и Видин– организатори УНИЦЕФ

Материално-техническата база на КСУДС

Материалната база на различните услуги в КСУДС отговаря на пет основни критерия: Сигурност; Безопасност; Лично пространство и възможност за уединение; Удобство, комфорт; Достъп до услуги.

За периода на управление на КСУДС от СНЦ „Еквилибриум“ юли 2009 – декември 2010 бяха извършени всички подобрения, предвидени в Техническото предложение, а именно:

- Подобрена бе енергийната ефективност на сградата на ЦНСТ, с оглед намаляване на режимните разходи и ремонт на засегнатите от наводнения участъци, поради неизолираните тръби на парното на тавана;
- Отремонтирани бяха 2 неизползваеми помещения на втория етаж на бул. „Липник“ 14, засегнати от конденза на стария комин, и преустроени в стаи за рекреация на персонала и офис на социални работници;
- Намерена бе формула за подобряване състоянието на сутерена на сградата на бул. „Липник“ 14, с оглед предотвратяване разпространяването на влага и мухъл към горните етажи;
- В процес е изграждането на площадка за приключенска игра и спортни съоръжения в двора на бул. „Липник“ 14;
- Изгради се зала за релационна психо-моторика и сензорна стая за децата от ЦНСТ в рамките на ЦОП;
- Изгради се сензорна градина в двора на ЦНСТ;
- СНЦ „Еквилибриум“ разполага с дарен автомобил, предоставен за нуждите на мобилната социална работа в рамките на договора;
- Закупени бяха климатици за оптимизиране условията на работа и пребиваване на децата през лятото в ЦОП и ЦРДУ.

Резултати от изпълнение на иновативен пилотен проект в Тетевен - „Преструктуриране на Дома за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) - Тетевен и развиване на алтернативни социални услуги за деца и семейства – Център за обществена подкрепа“

Децата, които са отхвърлени или изоставени, или страдат от недостатъчна степен на привързване, добиват изкривена представа за света и отношенията между хората, което продължава и в зрялата им възраст.

Разбира се, развитието на децата е грижа за благополучието на самите деца, тъй като те са ценни човешки същества. Освен това, изоставянето в развитието при деца, отглеждани в институции, има последици и за останалата част от обществото. Фактите сочат, че те израстват като възрастни, които са по-малко способни да направят свой социален или икономически принос към обществото, често имат асоциално поведение и са по-неспособни да създадат стабилни семейства. Това налага осигуряването на живот в семейна среда за всяко дете да бъде важен държавен приоритет.

На 28.12.2010 правителството взе решение за закриване на дома за медико-социални грижи за деца в град Тетевен. Решението е в съответствие с Националната програма „Визия за деинституционализация на децата в Република България“, както и с утвърдената от Министерството на здравеопазването Концепция за деинституционализация на децата от домовете за медико-социални грижи.

Закриването се извърши в рамките на проект „Преструктуриране на Дома за медико-социални грижи – Тетевен и изграждане на алтернативни социални услуги за деца и семейства (Център за обществена подкрепа)“ на британската благотворителна организация „Надежда и дом за децата“, в партньорство със СНЦ „Еквилибриум“ – Русе и със сътрудничеството на министерствата на здравеопазването и на труда и социалната политика, Държавната агенция за закрила на детето и община Тетевен. Проектът се осъществява в продължение на 24 месеца – от януари 2010 до декември 2011 и чрез съответните споразумения беше обезпечен плавния преход от специализирана институция към комплекс за социални услуги за деца и семейства в общността.

„Надежда и дом за децата“ („Hope and Homes for Children“) е британска детска благотворителна организация, която изпълнява програми по деинституционализация в Централна и Източна Европа и Африка. През последните 10 години е управлявала закриването на 37 институции и е осигурила техническа подкрепа за закриване на други 18. В резултат 6955 деца и млади хора са излезли от системата на институционална грижа, а благодарение на програмите за превенция на изоставянето 11 078 деца са продължили да живеят със своите семейства. Моделът на деинституционализация на „Надежда и дом за децата“ е признат от УНИЦЕФ и Световната Здравна Организация за най-добра световна практика в тази област.

Проектът е финансиран от британска донорска организация – Тръст за изоставените деца на България (The Bulgaria Abandoned Children’s Trust).

Към 1 януари 2010 г. в дома са били настанени 28 здрави деца от 0 до 3-годишна възраст, а за цялата година през него са преминали общо 38 деца. В ДМСГД – Тетевен няма отделение за недоносени деца и за деца с увреждания. В първата фаза на проекта бяха оценени настанените деца в ДМСГД - 32 на брой към началото на април 2010 - и техните семейства. Това бе направено съвместно със специалистите от Отделите за закрила на детето в Ловешка област и съседни общини, от които бяха настанените деца. Чрез активна мобилна работа на терен на екипа по проекта бяха издирени и посетени семействата / роднински кръг за актуална оценка и договаряне на подкрепа. Бяха разработени индивидуални планове за извеждането на всяко дете в подходяща форма на семейна грижа както и алтернативни варианти, по които се работеше успоредно. В зависимост от потребностите и съобразно най-добрия интерес на детето бяха осъществени 10 реинтеграции в 8 биологични семейства и 1 настаняване в приемно семейство на тригодишно дете. Двадесет деца са осиновени. Едно бебе на 10 месеца беше настанено в дългосрочна приемна грижа от 1 януари 2011. В периода на подготовка на реинтеграциите сме осигурили достъп до общинско жилище или квартира на свободен наем, заплащане на режийни разходи, социален патронаж, на здравни осигуровки, както и на такси за издаване на лични документи и актове за раждане, транспорт до ДМСГД при посещенията на децата, храна, адаптирани млека, дрехи, бебешки пособия и уреди за домакинството, дърва, покриване на неплатени сметки, довели до изключване на електрозахранването.

Друг важен компонент на проекта е превенция на изоставянето на новородени деца чрез консултативна и финансова подкрепа, съвместно с ОЗД от област Ловеч и съседните общини, които досега са настанявали децата в ДМСГД – Тетевен. Работили сме по 21 случая на превенция на изоставянето на деца от 0 до 3 години, в които са били осигурени хранителни продукти и бебешки пособия, финансиране на издаване на документи, транспортни разходи, строителни материали, дърва за отопление.

За оптимизиране на работата по превенция на изоставянето беше проведено двудневно обучение за ОЗД, АГ, РЦЗ и РЗОК от област Ловеч на 20 и 21 май 2010, на

което се разгледа превенцията като различна философия на подпомагането, изграждане на партньорска мрежа по превенция, рискове от институционализацията на новородени деца и приемна грижа за новородени и деца до 3 г. като алтернатива на институционализацията им.

За децата, които не могат да живеят в семейството си, една от най-важните алтернативни услуги е приемна грижа, включително и за спешно и краткосрочно настаняване на деца до 3 години. В област Ловеч и в Община Червен бряг бяха направени 19 мултимедийни презентации за същността на приемната грижа, в които взеха участие около 200 души. Кабелните телевизии в Ловеч, Тетевен и Троян излъчиха специално подготвен филмов материал по темата.

От 26 до 30 април, 10 кандидати за приемни родители, 1 действащо приемно семейство, 7 представители на Отделите „Закрила на детето“ от област Ловеч, които отговарят за набирането и одобряването на приемни родители, както и заинтересовани специалисти от община Тетевен участваха в обучение по приемна грижа. То включваше базовия и специализирания модул по утвърдената национална програма от 36 часа. В края на 2010 проведохме второ обучение за нови кандидати. Обучили сме 16 кандидати за професионални приемни родители. След обучението 1 действащо приемно семейство промени своя профил и има готовност да приема бебета. До края на 2010 бяха утвърдени 2 семейства от община Червен бряг. И в двете вече има настанени деца като в едното семейство се предоставя спешна и краткосрочна грижа за новородено. В община Тетевен в края на 2010 също бяха утвърдени 2 семейства и едното вече е поело дългосрочна грижа за бебе под 1 година. В началото на 2011 г. в Тетевен беше утвърдено и още едно семейство, обучено по-рано по проекта. Работата показва, че приемната грижа за новородени и деца до 3 година е възможна, но с повече подкрепа при настаняване на дете – легло, количка, ваничка, дрехи, памперси, мляко и шишета, които бяха предоставени по проекта и биха могли да се покриват от доставчици като Център за обществена подкрепа. В допълнение бихме искали да споделим, че по проекта бяха заплатени и ваденето на пакета от документи от кандидат приемните семейства.

За децата от 0 до 3 години, които не могат да бъдат отглеждани в семейството си, трайна семейна алтернатива е осиновяването в страната. Важен елемент от проектната ни програма беше да осигурим възможност за повишаване информираността на професионалистите, работещи в ОЗД, ДСП, РДСП, чрез включването им в тематични тренинги и запознаването им с европейски и световни модели на най-добри практики в предоставянето на грижи за детето в алтернативна семейна среда. Поредното трето обучение от този вид на тема „Осиновяването през призмата на защита на най-добрия интерес на детето“ беше проведено на 24 и 25 юни 2010, чрез което представихме осиновяването като процес, подпомагащ намаляване броя на децата в специализираните институции и гарантиращ правото им да растат в семейство, който заема ключово място сред мерките за закрила, предвидени в Закона за закрила на детето.

През 2010 Община Тетевен изпълняваше проект „Бъдещето на децата в наши ръце“, Договор BG 051PO001-5.2.03-0030-C0001, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. По този проект в рамките на 100 дни беше предоставено обучение, супервизия и методическо консултиране на персонала на ДМСГД Тетевен за социална работа по случай, детско развитие, последици от институционализацията, групова работа с деца и семейства, консултиране на деца с поведенчески проблеми и техните семейства, формиране на социални и житейски умения. Тази възможност за преквалификация на персонала им

помогна да намерят работно място в новите услуги. От 27 души персонал в ДМСГД за работа в Центъра за обществена подкрепа кандидатстваха 21 и бяха наети 16 души.

Екипът на проекта работи едновременно по извеждане в семейна среда на всички 32 настанени (към 1 април 2010) деца; предотвратяване на изоставянето на деца в ранна детска възраст; развиване на приемната грижа и изграждане на местен капацитет за подкрепа на децата в биологичното им семейство или в алтернативна семейна среда.

Резултати:

- 10 деца, реинтегрирани в 8 биологични семейства;
- 2 деца в дългосрочна приемна грижа;
- 20 деца, осиновени от български семейства;
- 21 деца от 0 до 3 от област Ловеч, подкрепени да останат в семействата си;
- Обучени 16 кандидати за приемни родители;
- Първите 3 приемни семейства в област Ловеч, утвърдени в Тетевен; утвърдени 2 нови приемни семейства и разширяване на профила на действащо приемно семейство за грижа за деца от 0 до 3 години в община Червен Бряг;
- 1 новородено в Тетевен, настанено в приемно семейство.

След анализ на съществуващите услуги в община Тетевен и потребностите на децата в риск беше решено да се разработи широк комплекс от социални услуги, който да се предоставя в рамките на Център за обществена подкрепа (ЦОП) като делегирана от държавата дейност.

След преустройство на помещенията и повишаване на енергийната ефективност, от началото на 2011 г. в сградата на закрития дом започна да работи Център за обществена подкрепа, с капацитет - 80 случая на деца от 0 до 18 години, с екип от 25 души – социални работници, психолози, педагози, медицински сестри, рехабилитатор и детегледачки, предоставящ социални услуги в следните основни звена:

- Звено „Спешен прием“ за кризисно настаняване, с капацитет 6 деца, с максимален период на престой 3 месеца
- Център по приемна грижа
- Мобилно звено по превенция на изоставянето
- Център за работа с деца с отклоняващо се поведение и в риск от отпадане от училище

Пространства в ЦОП:

- 2 спални и дневна с кухненски бокс за услугата „Спешен прием“
- Игрова зала и стая за отпих за услугата „Дневна грижа“
- Работни места от офисен тип за персонала - 2стаи
- Помещение за екипни срещи и рекреация на персонала

- 2 помещения за индивидуални събеседвания
- Помещение за училищна подготовка
- Помещение за груповата работа
- Двор със спортни уреди и пространство за занятия на открито
- Мобилната работа в ЦОП Тетевен се осъществява с помощта на лек автомобил

ЦОП – Тетевен предлага:

- Индивидуална подкрепа от ключов социален работник
- Специализирани консултации с психолог, педагог, рехабилитатор
- Насочване и посредничество за установяване на контакти и придружаване до институции
- Практическа помощ за преодоляване на проблеми в ежедневието
- Социална подкрепа в дома на детето и семейството (мобилна социална работа)
- Грижи, индивидуална психологическа и социална работа, подкрепа за училище и занимания по интереси през деня за деца
- Обучение и подкрепа за родители, приемни родители и осиновители

ЦОП – Тетевен работи по ранна превенция на риска, насочена към достигане, откриване и работа на терен с деца и семейства от високорискови общности.

Ползватели на услугите са деца и семейства в риск от община Тетевен, а Звено „Спешен прием“, Мобилното звено по превенция на изоставянето и Центъра по приемна грижа имат областни функции при липса на подобни услуги в съответната община на област Ловеч. В тези случаи е необходимо направление от ОЗД по местоживееене, съгласувано с ОЗД, община Тетевен.

Изпълнението на проекта създаде модел за реформа на специализираните институции за деца от 0 до 3 години в България и предоставянето на грижа за деца в риск, базиран изцяло на комплекс от алтернативни услуги за подкрепа в семейството или отглеждане в семейна среда. ДМСГД – Тетевен е първата по рода си институция в страната, която е реструктурирана в социална услуга от нов тип. Ликвидацията на ДМСГД беше съчетана с разкриване на социална услуга с държавно делегиран бюджет, така че да не се получи вакуум както по отношение на подкрепата за деца и семействата в риск, така и по отношение на пренаемане на част от персонала в новата услуга. Бяха изпробвани процедурите по ликвидация и пренасочване на бюджета на ДМСГД към новата социална услуга. Установена бе необходимостта от нормативни промени, които да осигурят по-добър синхрон и приемственост при заместването на резидентната грижа с алтернативни социални услуги, за да се гарантира най-добрият интерес на децата. Партньорите ни от държавната и общинска администрация изпълниха всички ангажименти по споразуменията си с нас и участваха активно в решаването на процедурни казуси.

Резултати от проект „Изграждане на капацитет за осъществяване на проекти по деинституционализация в Молдова“

На 15 и 16 ноември 2010 в Русе гостува 16-членна делегация от Молдова, в чийто състав бяха представители на Министерството на социалната закрила и здравеопазването, представители на община Кишинев, ръководител и персонал от дома за медико-социални грижи за деца в Кишинев, представители на нестопански организации, които реализират проекти на британската организация „Надежда и дом за децата“ в Молдова. Поводът за посещението беше запознаване с реформата в сферата на грижата за деца в България, а Русе беше избран като град, в който тези социални услуги са развити в най-висока степен.

В Русе гостите се запознаха с процеса на предоставяне на социални услуги в КСУДС, вкл. ЦНСТ, и Детския кът за развитие. Системата за закрила на детето от самото ѝ начало до настоящия момент бе представена за тях от Директор Дирекция „Социално подпомагане“ – г-жа Мариела Личева. Посетиха ОУ „Ангел Кънчев“, Ресурсния център и ЦДГ „Зора“ като примери за много добре работещо приобщаващо образование. Г-жа Даринка Василева, старши експерт предучилищно образование в РИО на МОМН Русе, запозна гостите с реформата на образователната ни система в опитите си да осигури образование за всички деца, колкото и сложни и комплексни да са обучителните им потребности. Гостите бяха впечатлени от топлината и въображението, с които се подкрепят специалните деца в училище и детската градина. Особено ценни им бяха споделените подходи при преодоляване на резистентността предимно на родителите на другите деца.

На специална пресконференция в зала 1 на Областна администрация гостите говориха за своите впечатления от социалните и образователните услуги в Русе, а след това се включиха в дискусия по въпросите на грижите за децата и семействата. Г-жа Ана Попова, Регионален консултант по планиране в Североизточен район и регионален координатор за Област Русе на УНИЦЕФ, и г-жа Татяна Дончева, Директор Регионална дирекция „Социално подпомагане“ представиха областната стратегия за развитие на социалните услуги с акцент върху де-институционализацията на грижите за деца. Г-жа Даниела Константинова презентира социалните услуги, които общината предоставя директно или в партньорство с НПО и тези, които планира за разкрие, в подкрепа на процеса по де-институционализация. Гостите от Молдова представиха системата за закрила и социални грижи за деца в тяхната страна.

Визитата на делегацията от Молдова в България продължи на 17 и 18 ноември с посещение в гр. Тетевен, където британската организация „Надежда и дом за децата“ съвместно с русенската организация „Еквилибриум“, изпълниха през 2010 г. първият за страната ни проект за закриване на Дом за медико-социални грижи за деца. Гостите посетиха сградата на ДМСГД, която е в процес на реструктуриране, за да предоставя нови услуги за децата в риск в община Тетевен в рамките на Център за обществена подкрепа, от началото на 2011 г. На специално организирана среща в общината заместник кметът по социалните въпроси г-н Борис Врабевски запозна гостите с общинската стратегия за децата и изпълнените проекти за деца до този момент. Галя Бисет от „Надежда и дом за децата“ представи проекта за реструктуриране на ДМСГД – Тетевен: закриването му като институция и разкриването на нови социални услуги в сградата.

През септември 2008 Еквилибриум бе домакин на визитата в България на група специалисти, развиващи проекти в Молдова и Приднестровието. За времето, прекарано в нашата страна, гостите се запознаха с най-добрите местни практики в услугите за деца като за целта посетиха Комплексите за социални услуги в градовете Русе и Шумен, както и Фондация „Карин дом“ във Варна.

Партньори, с които работим:

- Клуб „Отворено общество“ – Русе
- Арена Медия - Русе
- „Надежда и дом за децата“ – Великобритания
- „Фронтлайн“ – Великобритания
- Русенски университет „Ангел Кънчев“ и мрежата КОПОРЕ
- „Деца, общности, семейства“ – Молдова
- Национална мрежа за децата – България
- Фондация „Карин дом“ - България
- Посолството на Великобритания в България
- Посолството на Ирландия в България
- Корпуса на мира – международни доброволци
- Бизнес партньори и спонсори

Издания и публикации, филми:

„Комплекс за социални услуги или как се създава център за най-добра практика при предоставянето на интегрирани социални услуги“ - научна студия, с която организацията спечели конкурс за най-добра европейски практики в областта на социалните услуги и представена на международна конференция по проект COPORE в Амстердам през април 2010г., с участници: представители на общо 27 страни от академични общности, здравната, образователната и социалните сфери.

„Участието на децата - лесно като детска игра“ - книгата е предназначена за всички специалисти, работещи в сферата на образованието и услугите за деца; изследва проблемите на детското включване – историята на развитието на концепцията и трудностите, пред които се изправят специалистите, опитвайки се да приложат всичко това в пряката си работа с деца.

Филм „Истории за приемната грижа“

Филм „Истории за осиновяването“

Филм за КСУДС – Русе: „Бързат делфините“

Насоки на работа през 2011

Управление на КСУДС – Русе

Техническа подкрепа на ЦОП – Тетевен

Техническа подкрепа за развиване на социални услуги от други заинтересовани страни

Участие в процеса на деинституционализация на грижите за деца – чрез проекти; чрез обучение и техническа подкрепа

Неформално образование и участие на децата - чрез проекти; чрез обучение и техническа подкрепа

